Ya?l?lara Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ya?l?lara Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33032

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ya?l?lara Yönelik Tutum Ölçe?i (YTYÖ), bireylerin ya?l? nüfusa kar?? sahip olduklar? olumlu ve olumsuz tutumlar? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? 34 maddelik, iki boyutlu bir psikometrik araçt?r. Ölçek, Veli Duyan ve Sadegül Gelbal taraf?ndan Türkçeye uyarlanm?? ve geçerlik ile güvenirlik çal??malar? üniversite ö?rencileri üzerinde gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, ya?l?l?k ve ya?l? bireylere ili?kin bili?sel ve duyu?sal tepkileri ölçmeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Ya?l?lara Yönelik Tutum, Ya?l?l?k, Tutum Ölçe?i, Uyarlama, Geriatri, Psikometri, Veli Duyan

Yazarlar

Veli Duyan, Sadegül Gelbal

Amaç

Ya?l?lara Yönelik Tutum Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin ya?l?lara kar?? geli?tirdikleri tutumlar?n yönünü ve ?iddetini sistematik olarak ölçmektir. Bu ölçüm, özellikle sosyal hizmet, hem?irelik ve psikoloji gibi ya?l?larla do?rudan çal??an meslek gruplar?n?n veya bu alanda e?itim alan ö?rencilerin tutumlar?n? belirlemekte kritik öneme sahiptir. Ölçek, ya?l?lara yönelik potansiyel ayr?mc?l?k (ageism) düzeylerini tespit etmeye yard?mc? olur.

Yap?

Ölçek, ya?l?lara yönelik tutum yap?s?n? iki ana boyutta ele almaktad?r:

Olumlu Tutumlar: Ya?l? bireylere sayg?, de?er verme, yard?m etme iste?i ve ya?l?l???n pozitif yönlerine odaklanma gibi yap?c? inançlar? kapsar.
Olumsuz Tutumlar: Ya?l?l??? yük olarak görme, ya?l?lara kar?? sab?rs?zl?k, genelleme yapma ve ya?l? bireylerin toplumdan izole edilmesi gerekti?i yönündeki y?k?c? inançlar? içerir.

Bu iki boyut, toplam 34 madde arac?l???yla de?erlendirilmektedir. Ölçe?in derecelendirme yap?s? 6'l? Likert Ölçe?i formundad?r, ancak kaynakta belirtilen uç noktalar (1=kesinlikle kat?lm?yorum - 7=kesinlikle kat?lm?yorum) bu yap?da bir kesinlik sa?lamamaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla Temel Bile?enler Analizi (PCA) uygulanm??t?r. Analiz sonuçlar?, ölçe?in beklenen iki boyutlu yap?y? do?rulad???n? göstermi?tir. Bu iki faktör,

ARABPSYCHOLOGY.COM

toplam varyans?n %26.318'ini aç?klamaktad?r. Bu oran, ölçe?in ölçmeyi hedefledi?i yap?y? makul düzeyde temsil etti?ini göstermektedir. Spesifik olarak, olumlu tutumlar faktörünün aç?klad??? toplam de?i?kenlik oran? %16.488 iken, olumsuz tutumlar faktörünün aç?klad??? toplam de?i?kenlik oran? %9.830 olarak belirlenmi?tir.

Güvenilirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenilirli?i, Cronbach Alpha katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. Elde edilen güvenirlik de?erleri, ölçe?in alt boyutlar?n?n ve bütününün yüksek derecede tutarl? oldu?unu göstermektedir:

Olumlu tutum alt ölçe?i için Cronbach Alpha de?eri: **0.789**.
Olumsuz tutum alt ölçe?i için Cronbach Alpha de?eri: **0.794**.
Ya?l?lara Yönelik Tutum Ölçe?i'nin tamam? için Cronbach Alpha de?eri: **0.840**.

Bu de?erler, ölçe?in psikometrik aç?dan güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Geçerlik çal??mas? kapsam?nda uygulanan Temel Bile?enler Analizi, Ya?l?lara Yönelik Tutum Ölçe?i'nin iki ana faktörden olu?tu?unu kesinle?tirmi?tir. Bu faktörler, olumlu ve olumsuz tutumlar? temsil etmekte olup, toplam varyans?n %26.318'ini aç?klamaktad?r. Bu sonuç, orijinal ölçe?in yap?sal özelliklerinin Türkçe uyarlamada da korundu?unu ve tutumlar?n çift kutuplu bir yap?da ele al?nmas?n?n uygun oldu?unu göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: 34 maddeden olu?an, iki boyutlu, ka??t-kalem ölçe?i.

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal ölçek yabanc? dilde olup, bu çal??ma Türkçeye uyarlamad?r).

Popülasyon Grubu: Genel popülasyonun ya?l?lara yönelik tutumlar?. Uyarlama çal??mas? üniversite ö?rencileri üzerinde yap?lm??t?r.

Ya? Grubu: Yeti?kinler, özellikle genç yeti?kinler (üniversite ö?rencileri) için geçerlidir.

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki bir grup üniversite ö?rencisi örneklemi üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: 6'l? Likert Ölçe?i format?nda yan?tlanmaktad?r. Yan?t seçenekleri, kat?lmama

ARABPSYCHOLOGY.COM

derecesinden (1) kat?lma derecesine (6/7) do?ru s?ralanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Tutum, Ya?l?lara Yönelik Tutum Ölçe?i, Temel Bile?enler Analizi, Cronbach Alpha, Uyarlama, Geriatri

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Veli Duyan

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: duyanveli@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Türkçe uyarlama çal??mas? 2013 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Kullan?m izinleri ve ücret bilgisi için sorumlu yazar Veli Duyan ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ek Bilgi: Ölçe?in yay?mland??? makalenin orijinal PDF ba?lant?s? a?a??dad?r: geriatri.dergisi.org.

Ölçe?in orijinal PDF doküman? burada mevcuttur: yaslilara-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Duyan, V. ve Gelbal, S. (2013). Ya?l?lara Yönelik Tutum Ölçe?i'nin bir grup üniversite ö?rencisi üzerinde Türkçeye uyarlama çal??mas?. *Turkish Journal of Geriatrics, 16* (2), 202 - 209.

Ya?l?lara Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri kaynakta listelenmemi?tir; ancak 34 maddeden olu?an iki boyutlu bir ölçme arac? oldu?u belirtilmi?tir. Ölçek maddelerine eri?im için sorumlu yazarla veya yay?nlanan makaleyle ileti?ime geçilmesi önerilir.

34 maddeden olu?an iki boyutlu bir ölçme arac?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM